

Glas Kosovskih Žena

Podržava, štiti i promovise prava i interese žena i devojaka na Kosovu

Pridružite nam se!

**Dajte krv na
Međunarodni Dan Žena!
8.mart 2013, 12:00
Majka Tereza, Priština**

**Dostavite aplikacije
Kosovskom Ženskom
Fondu, do: 15. marta
2013**

**MŽK dvomesečni
sastanak: 8.april 2013,
11:00, Hotel Priština**

U ovom izdanju

**Dragaš uspostavlja
mehanizme protiv nasilja
u porodici.....2**

**Kosovski Ženski Fond
Grantovi sada
dostupni...2**

**MŽK bira novog
predsedavajućeg
Odbora.....3**

**Members Gather for
Bimonthly Meeting.....3**

**Facebook Stranica
Facebook Grupa**

**E-vesti mailing
lista**

Kosovo se pridružuje One Billion Rising

Dana 14.februara, Kosovo se pridružilo 207 zemalja, obeležavajući Dan Zaljubljenih na velikoj globalnoj akciji za prekid nasilja nad ženama i devojaka.

Za obeležavanje 15.godišnjice V-Dan/Dana Zaljubljenih, organizatori su lansirali najambiciozniju kampanju do sada, *One Billion Rising*. "One Billion" potiče iz statistike da jedna od tri žena doživi nasilje tokom svog života, i stoga više od jedan bilion žena širom sveta su bile pod uticajem nasilja. Svetska Kampanja V-Dan 2013, je ohrabrila jedan bilion žena i ljude koji ih vole a "Šetaju, Plešu i Ustanu i Zahtevaju" da se završi nasilje.

"To je jedna od najatraktivnijih kampanji koje sam ja dosada videla", rekla je Fitore, učesnica događaja One Billion Rising na Kosovu, "i ja mislim da je imala veliki uticaj."

Dobrovoljci godišta od 15 do 17 su organizovali ovaj događaj na Kosovu. Organizativni komitet je uključio članove medijske grupe *Kosovo 2.0* i Mreže Žene Kosova (MŽK). Oni su stvorili *One Billion Rising Kosovo Facebook stranicu*, i *Kosovo 2.0* je pokrivao događaj. Albulena Shabani, albanska umetnica iz Makedonije je proizvela *promotivni video*. Dva mlada organizatora, Lindi i Andrea, su izveli pesmu Rita Ore "Shine Ya Light", sa posebnim uzvikom na One Billion Rising.

One Billion Rising Kosovo je sakupio muškarce i žene u Borbi, Plesanju i podizanju glasa na zabavi na otvorenom na platou Palate Mladih u Prištini, Dj Oda Haliti. I mladi i stariji su se pridružili zabavi, demonstrirajući njihov otpor nad nasiljem nad ženama.

"Zašto nemamo ovakvih događaja češće?" upitala je desetogodišnja devojčica. "Plesanje na ulici je odličan način da podignemo glas o velikim pitanjima", složili su se ostali učesnici.

Mladi iz Prištine se pridružuju globalnoj kampanji One Billion Rising da prekinu nasilje nad ženama i devojka.

Opština Dragaš Uspostavlja Mehanizme protiv Porodičnog nasilja

Predstavnici civilnog društva, lokalni službenici za ravnopravnost polova i policija u Opštini Dragaš su znali da im je potreban mehanizam za izveštavanje o porodičnom nasilju. Porodično nasilje postoji unutar njihove opštine, ali ljudi oklevaju da ga prijave. Zbog visokog planinskog položaja Dragaša, daleko od mogućnosti za visoko obrazovanje, žene tamo imaju tendenciju da imaju niže nivoe obrazovanja. Ovo ograničava njihovu ekonomsku i društvenu slobodu. One se osećaju "kontrolisane i upravljane" od strane nepisanih društvenih pravila koji tamo predsedavaju, rekla je aktivistkinja za ženska prava Gjejrane Lokaj iz Udruženja Ženska Inicijativa, organizacija članica MŽK. Ona i drugi predstavnici civilnog društva, službenici za rodnu jednakost i policija, odlučili su da ovim pitanjima daju pažnju lokalnim i međunarodnim institucijama.

Oni su pronašli fondove od UN agencija, koje su sastavile projekat osnovan na rodno nasilje u Dragašu. UNDP je podržao Opštinskog koordinatorka protiv porodičnog nasilja u organizovanju redovnih sastanaka između civilnog društva, međunarodnih organizacija, policije, sudskih institucija, opštinskih direktora različitih departamenata, organaza za donošenje odluka i ostali akteri koji se bave ovim pitanjima. Ovi sastanci su rezultovali uspostavljanjem mehanizama protiv porodičnog nasilja, uključujući gorepomenute aktere. Mehanizmi su uticali na lideršip, i stvaranje svojih ličnih službenih dokumenata, koji će omogućiti da se nastavi sa radom na pravnoj osnovi.

Potencijalne žrtve porodičnog nasilja mogu kontaktirati članove Mehanizma. "Naša imena su javna i mi smo bliže građanima, kako bi učinili izveštavanje lakšim", rekla je Gjejrane, kao osnivač jednog od mehanizma. "Jedan od našeg motoa jeste: nije sramota biti žrtva nasilja; sramota je biti izvršilac, stoga molimo vas prijavite nasilje."

"Nije sramota biti žrtva nasilja; sramota je biti izvršilac, stoga molimo vas prijavite nasilje."

U Novembru-Decembru 2012, članice Mehanizma su obavile kampanju za podizanje svesti protiv porodičnog nasilja, targetujući studente 6.razreda srednje škole, školske direktore i ženske grupe. One su videle promene u svom društvu do sada.

"Motivacija i volja da se prekine nasilje je bila ogromna", rekla je Gjejrane. "Izveštavanje o porodičnom nasilju se povećalo, kao i podizanje svesti potencijalnih žrtava i osoba koje pomažu potencijalnim žrtvama. Ova tema više nije tabu. Osobe više nemaju predrasude, i često imaju konkretne ideje o tome kako ih sprečiti."

Članice Mehanizma su takođe uspešno zastupale za uspešnu sobu za intervju u opštinskoj policijskoj stanici, kao i sobu-prostoriju sa igračkama za decu kada se sastanu sa roditeljima koji nemaju nadzor nad detetom.

U budućnosti, oni planiraju da upute rodno-osnovano psihološko nasilje, posebno na radionici; zastupanje da se više žena udruži policijskim snagama u opštini Dragaš (jedina žena policajka putuje dnevno i stoga nije uvek sposobna da odgovori na nasilje); i doprinese stvaranju policijske baze podataka za registrovanje slučajeva nasilja u opštini.

Kosovski Ženski Fond je Dostupan

Dana 15.februara 2013, MŽK je najavila otvaranje druge runde grantova Kosovskog Ženskog Fonda. MŽK je pozvala svoje članice organizacije da dostave aplikacije koje će doprineti realizovanju Strateškog cilja identifikovanog od strane članica MŽK u Strateškom planu MŽK za 2012-2014. Ova runda grantova je dobila fondove od Austrijske Agencije za Razvoj (ADA) sa dodatnom podrškom Kvinna till Kvinna (KtK). Rok za dostavljanje aplikacija je 15.mart 2013. MŽK će objaviti primaoce grantova do 15.aprila 2013. Maksimalni iznos granta jeste €3,000, i MŽK očekuje da obezbedi do €20,000 grantova u ovoj rudni. Trajanje projekata ne bi trebalo da bude duže od šest meseci. Odluke o davanju fondova će dati Komisija za Pregled Grantova Kosovskog Ženskog Fonda, izabrane od strane MŽK. MŽK će primiti aplikacije na albanskom i srpskom jeziku. Za više informacija, posetite web stranicu MŽK na: <http://www.womensnetwork.org/?FaqlD=33> ili pozivajući MŽK.

MŽK Bira novog predsedavajućeg Odbora

MŽK je održala svoj prvi sastanak Odbora u 2013. godini dana 15. januara, kada je izabran novi predsedavajući član Odbora MŽK – Ariana Qosaj Mustafa. Elmaze Gashi je izabrana za zamenika predsednice. One će predsedavati za period od dve godine.

Članice odbora su takođe diskutovale o uvođenju iznosa članarine za članice mreže kako bi podržale brojne inicijative MŽK-a, aktivnosti članica i usluge koje se pružaju članicama. Odbor je odlučio da MŽK može da počne sa sakupljanjem članarina u iznosu od 20 eura godišnje.

Nakon toga, Nicole Farnsworth, Menadžer programa MŽK je obavestila odbor o nedavnim promenama obavljenim u Priručniku politike MŽK, na osnovu Kosovskog Zakona o radu.

Članovi odbora su takođe diskutovali o Politici MŽK o Konfliktu Interesa. Oni su se složili da čako MŽK partneri sa organizacijama koje se predvode od članova Odbora ili ako dođe do neke druge potencijalne oblasti konflikta interesa (kao što je definisano u politici), takva pitanja se moraju diskutovati i odobriti od strane Odbora. Na osnovu ove odluke, Elmaze Gashi je predstavila projekat koji Alter Habitus, organizacija kojom ona predvodi, planira da preduzme zajedno sa MŽK. Isti obuhvata istraživanje pod nazivom "Gde je novac za Ženska ljudska prava". Pošto će istraživanje doprineti Strategiji MŽK, Odbor je odlučio da MŽK i Alter Habitus mogu da nastave sa ovom saradnjom.

Konačno, Odbor je diskutovao i složio se da MŽK treba da otvori novi bankarski račun za održivi neograničeni fond MŽK. U pravcu održivosti MŽK-a, račun će držati finansijska sredstva koja već nisu podržana od strane donatora. MŽK će podići fondove na ovaj račun putem članarine, događaja za sakupljanje fondova i pojedinačnih donatora (npr. u SAD-u kroz East-West Management Institute). Za više informacija, kontaktirajte: info@womensnetwork.org.

Ariana Qosaj Mustafa, koja je nedavno izabrana za predsednicu MŽK odbora, prisustvovala je u Godišnjem Sastanku Članova MŽK.

Članice su se sastale na dvomesečnom sastanku

Otprilike 75 osoba je prisustvovalo dvomesečnom sastanku MŽK, 4. februara 2013. Učesnici su bile organizacije članice MŽK, donatori, članovi odbora i ostale pristalice.

Sastanak je započeo pozdravnom rečju novo izabrane Predsedavajuće Odbora MŽK, Ariana Qosaj Mustafa. "Hvala vam što ste mi dali mogućnost da doprinesem ženskom pokretu", rekla je ona. Ona je zahvalila Elmaza Gashi na njenom doprinosu kao prethodna Predsedavajuća odbora, od 2011 do 2012.

Onda je Aida Dërguti – iz Pokreta Samoopredeljenje, podelila je informaciju o Nedelji Žena koja se organizuje od NDI po drugi put ove godine, gde će se sakupiti oko 100 žena koje predstavljaju političke stranke, institucije, NVO, itd. Takođe NDI ima za cilj da organizuje Akademiju Žena za Leadership 2013, nakon završetka Nedelje Žena, gde će se izabrati 30 predstavnica da prate Akademiju

Igballe Rogova, Izvršna Direktorka MŽK je zahvalila Kvinna till Kvinna (KtK) na poverenju i podršci Kosovskom Ženskom Fondu, kao i nastavak podrške i u 2013. "Takođe bih se zahvalila članicama MGŽK koje su dobile grantove u 2012, na uspešno pokazanim rezultatima; kao i članicama MGŽK kojima je odbijen grant i koje su imale razumevanja" rekla je ona. Ona je takođe navela da kroz Kosovski Ženski Fond MŽK ne pomaže samo finansijski organizacijama članicama, nego i pruža osnovne obuke za njihove potrebe za podizanje kapaciteta".

MŽK Koordinator projekata, Albertina Binaku je dala detaljno objašnjenje u vezi sa Kosovskim Ženskim Fondom za godinu 2013. "Sve članice primaju podršku kroz pisane predlog projekata putem radionica, i ova podrška će se nastaviti i u 2013, kako bi bolje pisale projekte", rekla je ona.

MŽK Koordinator za Odnose sa javnošću, Nertila Qarri je objavila promene koje su se izvršile na webstranici Mreže, gde je sada obuhvaćen i odeljak sa informacijama o našim članicama i Kosovskom Ženskom Fondu. Ona je navela da MŽK nastavlja da koristi svoju, [Facebook stranicu](#), [Facebook grupu](#), i novu [webstranicu \(www.womensnetwork.org\)](#) za razmenu informacija o ženskom fondu.

Pošto su MŽK i njene članice osnovale godišnju tradiciju za organizovanje protesta povodom obeležavanja 8.marta, Međunarodnog Dana Žena, Igballe Rogova je otvorila raspravu o tome kako da obeležimo ovaj dan u 2013. Učesnice su odlučile da tema zastupanja u ovoj godini bude ženski pristup kvalitetnoj zdravstvenoj nezi, i da se građani pozovu da dobrovoljno daju krv, pomažući slabom zdravstvenom sistemu Kosova. Ova akcija će se održati 8.marta u 12:00 časova, na trgu Majke Tereze u Prištini. Ostale informacije koje su podeljene na dvomesečnom sastanku MŽK-a su sledeće:

- MŽK će organizovati Gala večer gde će prisustvovati poznate glumice i pevačice i gde će ljudi biti pozvani da podrže rad MŽK. Hor LIRA će takođe nastupati.
- Kroz Regionalni Ženski Sud, feministički pristup pravdi, ženske aktivistkinje na Kosovu i u regionu će nastaviti da podižu svoje glasove, tražeći pravdu za žene silovane tokom rata. Kao deo ove regionalne inicijative, nezvanični Ženski Sud je osnovan kao oblik tribunala gde žene imaju prostora da podele svoje lične priče.
- Kosovski Centar za borbu protiv Rata dojke JETA/VITA u Prištini nastavlja da organizuje aktivnosti za podizanje svesti među ženama i institucijama o ovom pitanju.
- Ženski Centar Liria u saradnji sa Gradonačelnikom Gnjilana i Ženskim članovima partije je osnovao koordinacioni mehanizam u vezi sa porodičnim nasiljem. Grupa je započela sastavljanje strategije za finansijsku podršku skloništima u Opštini Gnjilane, tako da bi imali održivi fon za pružanje usluga žrtvama porodičnog nasilja u 2014.
- Udruženje Ženska Inicijativa, u saradnji sa Gradonačelnikom Dragaša i Ženskim članovima partije je osnovao mehanizam protiv nasilja u porodici u opštini Dragaš.
- Udruženje za žene sa invaliditetom Žene za Žene, obavestilo je članice da je Akcioni plan za Rodnu jednakost odobren u Prizrenu. Oni formiraju monitoring grupu koja će pratiti njihovo sprovođenje.
- Fondacija za razvoj i obrazovanje je sprovedla projekat u Opštini Novobrdno u 2012, putem kojeg su otvorile prodavnicu gde žene rade i prodaju svoje proizvode, uključujući svoje ručne radove. Ona je zatražila da članice koje imaju šiveće mašine a ne koriste ih, da doniraju ovim ženama kojima su mašine potrebne.
- "ATO" u Vučitrnu je sprovedla dva uspešna projekta u 2012, jedan o obrazovanju i drugi o zdravstvu, uključujući reproduktivno zdravlje.
- "Hendifer" pruža usluge za žene. One rade na volonterskoj osnovi i imaju više od 1,600 članica, kao i 45 volontera.
- Kosovska Alijansa za održivost je rekla da se njihov rad u 2012 koncentrisao na zdravstveno obrazovanje. One će nastaviti sa radom u 2013. One su takođe započele inicijativu da poboljšaju zdravlje, pod nazivom "Zdravstvena igra"; formirana je ženska i dečja grupa.

MŽK je takođe obavestila članice da će početi sa plaćanjem članarine od €20. Počevši od 2013, MŽK će plaćati troškove prevoza samo za jednu osobu iz organizacije i samo za organizacije koje imaju siromašne finansijske uslove. To zbog razloga jer sa 100 članica, troškovi prevoza su se značajno povećali i otežali MŽK-u da nastavi da pokriva troškove za sve svoje članice. MŽK traži razumevanje od svojih članica u doprinosu mreže pomažući da se pokriju ovi troškovi.

Sledeći sastanak MŽK će se održati 8.aprila 2013. Članice mogu poslati informacije o svojim aktivnostima na info@womensnetwork.org koje se mogu obuhvatiti u mesečnom biltenu MŽK, *Glas Kosovskih Žena*.

Igballe Rogova, Izvršna direktorka MŽK, razmenjuje informacije sa članicama mreže.